

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

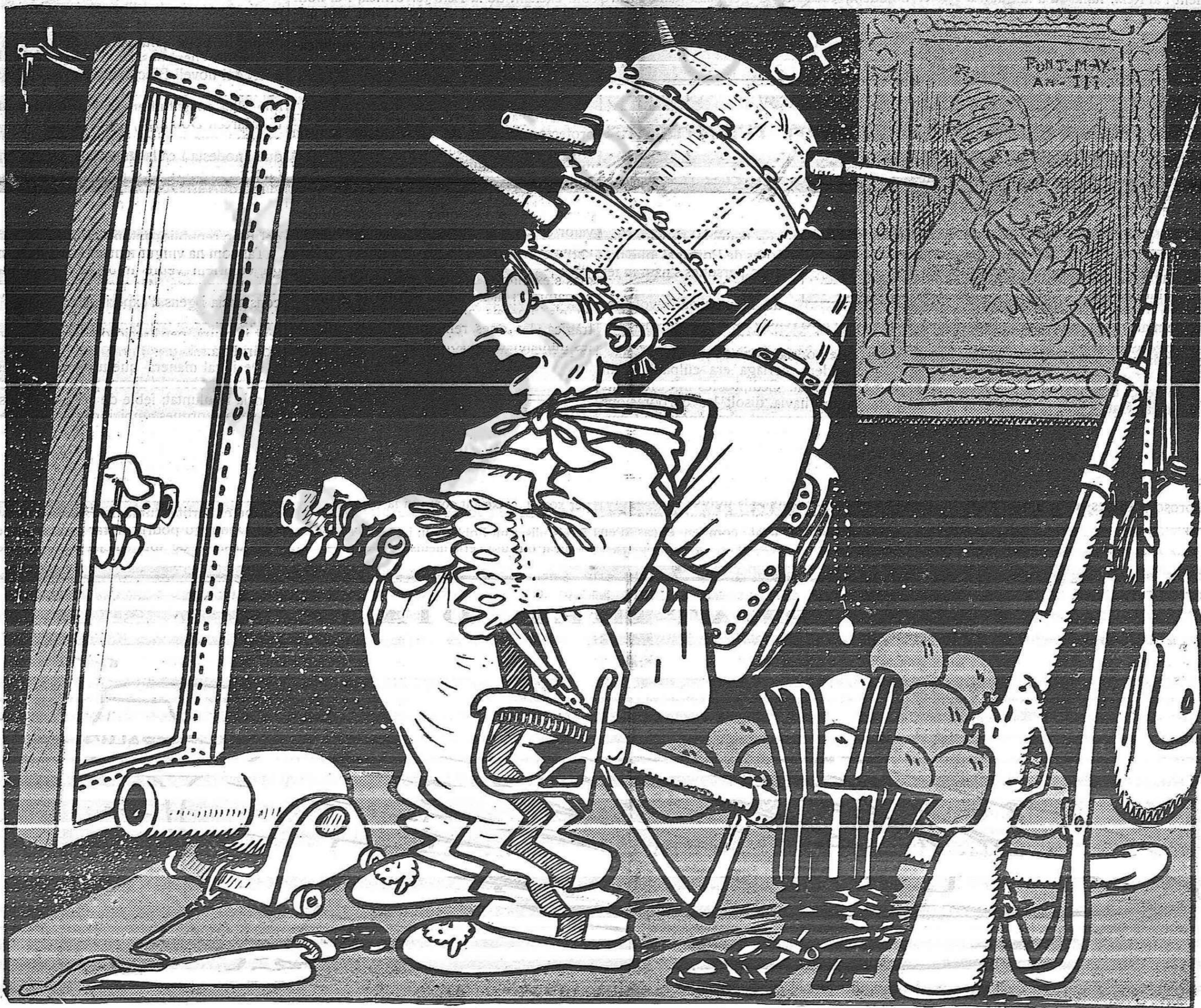
AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS. DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANVOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 29, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

L'HORA SUPREMA

La veu del patriotisme.—Visca l'Italia!

Visca l'Italia!

Per fi aquella veu de: aral va a ressonar, i tota Italia se posa en peu vibrant d'entusiasme. L'Italia va a la guerra. El jorn de porpra ja arriba, per als italians. Comença el període dels durs sacrificis i del copiós vessament de sang. Però el dia vermell és, per a la patria italiana, dia de gloria i de lliberació.

En Pi i Margall considerava santes les guerres que tenen una finalitat de llibertat i de justícia. Aquesta finalitat té la guerra que acaba de declarar-se. Amb la seva sang deslliuraran els italians les terres irredemptes i contribuiràn a la victòria de la Triple Intel·ligència, a la sort de la qual van lligades l'independència de Bèlgica i Sèrbia i el triomf de la civilització humana.

Italia ha escoltat la veu de l'ideal, la veu de la raça, la veu de la pròpia consciència. I desvenveina l'espasa noblement.

Hem de beneir aquesta nova guerra, perquè ella acosta la pau i assegura el triomf definitiu de la bona causa.

Ciudadans: Visca l'Italia!

ITALIA

UI ho ha dit que la diplomàcia ha fet impossible tota participació del poble en la direcció de la política exterior dels Estats? Per a desmentir aquesta afirmació, tenim l'exemple eloqüent i lluminós d'Italia. Allí acabem de veure com el poble, manifestant els seus sentiments i la seva voluntat, ha marcat el camí al Govern, al Parlament i al Rei... Italia va a la guerra. I és el poble italià el qui la vol i el qui l'ha imposada.

Va ésser la força popular la que va fer que el tractat de la Triple Aliança no tingués conseqüències greus per a l'Italia. Va ésser la força popular la que va portar el govern de Roma a viure amb cordial intel·ligència amb l'Anglaterra i la França. Va ésser la força popular la que al esclatar l'any passat la guerra actual va fer impossible que Italia es posés al costat dels Imperis centrals. I és la força popular la que ara ha sostingut al ministeri Salandra-Sonnino i ha fet fracassar les intrigues combinades de Giolitti i el príncep de Bülow.

La guerra o la revolució! Aquest és el dilema que havia plantejat, amb decisió heroica el poble d'Italia. Davant del ferm voler popular, tot-homí ha obeït, de bona gana els uns, de mala gana els altres. Diplomàtics, ministres, polítics, militars, funcionaris, han escoltat la veu forta i gloriosa del poble italià.

Ja comença a clarejar el dia de porpra que va anunciar Gabriele d'Annunzio en el seu discurs de Quarto. Per la tràgica experiència de deu mesos de guerra a Europa, els italians han pogut convence's de que l'entrada a la lluita els costarà a son torn centenars de milers de vides, destruccions, cops dolorosos, sumes enormes... Però no se n'espanten de tot això, i van pels carrers de la ciutat entonant els himnes guerrers. Els italians d'avui volen coronar l'obra d'unitat

nacional, completar l'edifici històric del *Risorgimento*, entrar de ple en el nombre dels grans pobles. I no els sab greu donar per a això sang, vides, cabals. Saben que les grans coses només poden obtenir-se a gran preu. S'ha cansat de menjar macarrons a tot drap, de tocar la mandolina i l'orga de carrer, de conduir gòndoles poètiques. No volen, segons la frase de D'Annunzio continuar essent tant sols un bell país, dolç, fet aposta per a les llunes de mar internacional. La seva ambició present es posa a l'alçada del seu magnífic passat.

Pels camps florits d'Italia corre aquests dies, gloriós, el cavall de Josep Garibaldi... Salutem, catalans, la germana Italia i desitgem-li la mateixa victòria esplèndida que per tots els Estats aliats esperem.

A. R. i V.

Entorn d'aquests dies tràgics

AL és la desconeixença en que tenim a Espanya les coses de Portugal, que poques persones s'hauran fet càrrec de la significança de la passada revolució.

Amb tot, l'intervenció de la marina espanyola en sentit federal, l'any 1873, és un precedent que podria servir de norma.

El president Arriaga era culpable d'un petit cop d'Estat. Cedint a les mil pressions de les dretes, havia dissolt les corporacions públiques, començant per tancar les Cambres. Un govern no nascut del poble (i per lo tant tirànic) regia el poder executiu. Les dretes, culpables de tantes conspiracions contra el règim, fruien d'una absoluta llibertat d'acció. En canvi, els homes més significats de la esquerra sofrien atentats que a vegades tenien èxit fatal, com en el cas d'en Cardoso.

La revolució dels passats dies ha de considerar-se, doncs, com la segona gran proclamació de la república portuguesa. L'ànima d'en Cándido dos Reis haurà trepidat de goig. Portugal, una vegada més, s'ha manifestat digna de les noves institucions, ja que per segona vegada les ha conquerides. «Sols és digne de la llibertat el qui cada dia sab obtenir-la.»

Aquest és el sentit de la revolta, acabada amb una veritable restauració republicana, i amb el segon enaltiment d'Alfons Costa, l'home més fort de la moderna Lusitania.

Lusitania! Aqueix nom té avui, per altra part, un eco terrible. L'enfonsament del *Lusitania* és d'una eloqüència sorollosa. Tractant aqueixa guerra, la veritat és que molts indiferents havien ja oblidat completament els motius inicials, i que els dos adversaris eren considerats sota una perfecta igualtat de condicions. Avui un d'ells no ha vacil·lat en acudir a la més espantosa de les brutalitats. Hi ha aquí el seu punt de vista útil, com a valor moral davant la consideració pública. Això excita el motor sentimental de les multituds neutres, i en la guerra el concurs callat de les turbes té el seu poder immaterial, imponderable.

Quan el *Titanic* va anar a fons ¿recordeu la forta explosió sentimental del públic? Avui Germania se fa culpable directament d'un anàlec cataclisme. ¿Com deixarà d'operar els seus efectes tan extraordinària conducta? La fantasia popular no veu, no pot veure l'ardit de guerra; lo que veu és una immensa coberta de vapor, plena d'infants i dones lluitant desesperadament, amb el dolor i la mort. L'acte dels alemanys opera com excitant de la visió terrorífica, i el nom de la nació queda ja unit an el crim, en l'història.—Totes les consideracions que fessim ja sobre aqueix fet serien paves amplificacions retòriques...

Catalunya ha perdut en la catàstrofe un protector. El nom de Mr. Pearson senyala una època en l'història del desvetllament material de Catalunya. Hi ha hagut un catalanisme empíric, tangible, al costat del catalanisme espiritual: L'història personal d'aqueix home, que jo desconec, deu tenir un cert valor èpic—una mena de Cecil Rhodes en petit.—La seva mort ha engrandit la seva vida. Quan una d'aqueixes poderoses energies s'extingeix, sembla que acaba una força natural. I hi ha un no sé què de grandios en els funerals que canten, sobre la mort tràgica, les ones remogudes i els crits de les humanitats espaordides.

GABRIEL ALOMAR

Oh! de vegades...

El «culte» té un gran plan; i pel que's veu, el plan a tot el món deixarà blau; per xò, ell, coixejant com qui fa el pau, es fica a-poc-a-poc per tot arreu. Té els ulls a un Poble nou; i an això es deu, —encar que usà certs medis no li escau—

que, fent un punt de dòmino, erri el dau, i enredri el jòc, buscant tres gats al peu. Prò com que aquell que's palpa i res li cou se'n riu del que té un bony, pot succeir que algun tranquil, jugant, li amagui l'ou donant-li en fals les senyes del camí; i en lloc d'anà a fer cap al... Poble-Nou, es trobi d'un plegat a Sant Martí.

JOAQUIM MALLEU

La col·lectivitat i l'home

A varem dir la nostra opinió respecte al novell Bloc republicà autonomista i, per la simpatia que'ns mereix la naixent agrupació, publicarem el seu manifest.

Amb la dolorosa experiència de lamentables fracassos, no deu extranyar ningú que, regoneixent les bones intencions, al anunciar-se la formació del nou partit, desconfiessim dels resultats. Encara no les tenim totes, però no volem insistir en la nota pessimista.

Avui, la nova col·lectivitat republicana és ja una realitat. Ha fet públiques les seves intencions en un manifest ple de simpàtica sinceritat i ha celebrat el seu primer acte amb un míting a Tarragona que ha sigut un èxit.

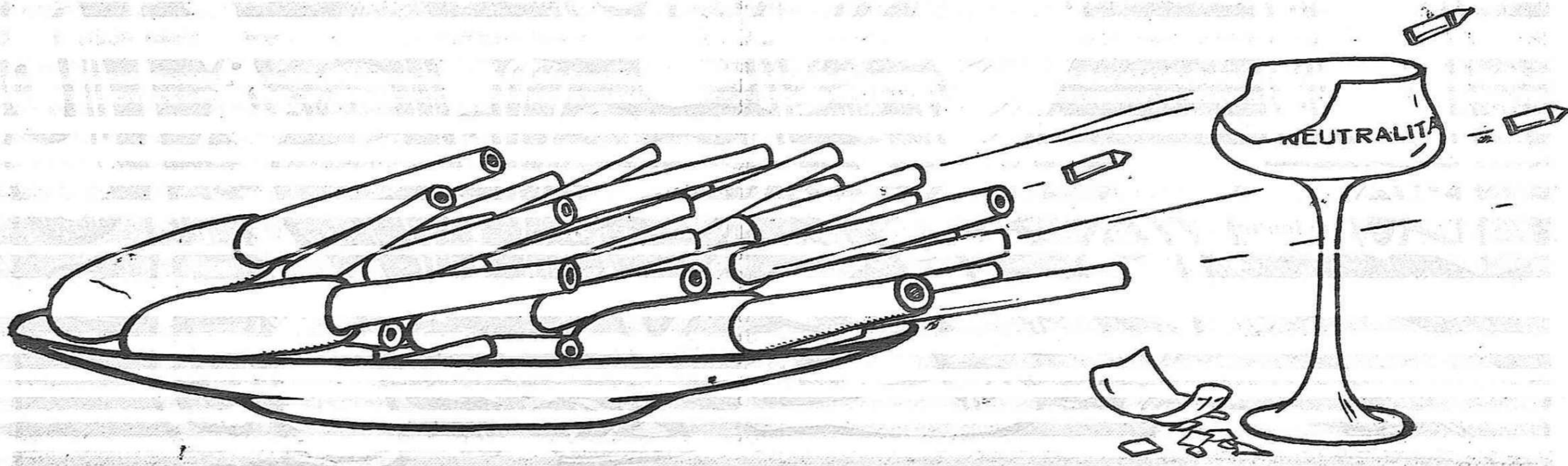
Si el novell partit logra treure del seu èstèril apartament de la política als molts republicans de moralitat probada i de clara intel·ligència que s'havien retirat, asquejats, a la quietut de ses tranquiles llars, prestarà un bon servei a la Llibertat i a Catalunya, ben necessitades avui de l'esforç de tots els homes de bona voluntat.

Nosaltres hem posat un xic de fe en la obra a fer del novell Bloc, perquè creiem que la col·lectivitat serà creada a imatge de l'home que s'ha constituït en el seu capdavanter. En Marcellí Domingo, no és ja una esperança, sinó una realitat, i si la meritoria tasca que, modesta i calladament però amb enèrgica persistència, ha sapigut fer ell en la província de Tarragona, la empenen el seu partit a Catalunya, tindrem allavors molts sobrers per a brandar les campanes en honor del Bloc republicà autonomista.

Tal com ha vingut fent en Marcellí Domingo, voldriem veure treballar a l'agrupació que ell comanda. Més acció que fressa. Molta constància i gens d'experiència. Cap més dèria que la de crear, que la d'instruir; lo dolent ja caurà per l'acció de la seva mateixa podridura.

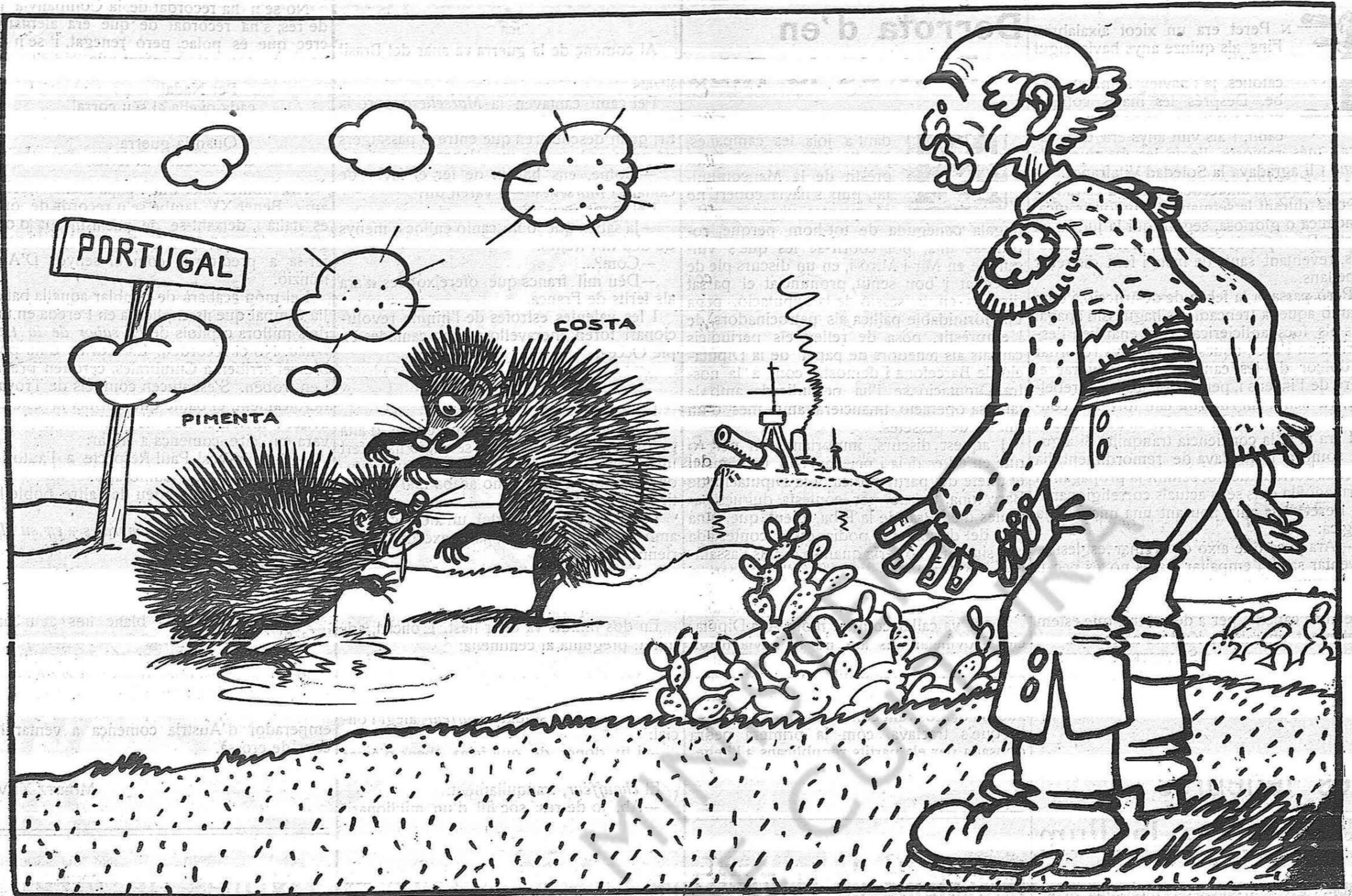
De igual manera que un modest mestre d'escola, pobre de diners però ric d'intel·ligència i voluntat; feble de còs i fort d'esperit; sense xorques ambicions però ple de fecundes iniciatives, ha sapigut lliurar a una comarca del jou caciquista, ha lograt despertar les dormides energies d'un poble i, sense buscar-ho, s'ha trobat merescudament invertit d'una representació parlamentària, també el partit saturat de l'ànima d'en Marcellí Domingo podria lliurar a Catalunya dels caciquismes de tota mena que malmeten

PLAT DEL DIA

Macarrons a l'italiana

NO TE TIRES, REVERTE!

—Ve't-aquí una qüestió espinosa. Si els descomparteixo soc capaç de punxar-m'hi.

sos destins, desvetllar del seu ensopiment al poble català i fer que el Bloc sigui el partit robust que constitueixi la més sòlida garantia per a la causa de Catalunya i la millor defensa per a la llibertat dels catalans.

les intencions, en els fets i en els resultats, la formació del Bloc republicà autonomista podrà resultar una obra de profitoses conseqüències.

JEPH DE JESPU

ANTICLERICALS

**I
SANT PERE REGALAT**

Després de les llargues pluges de patac i de xim-xim les muntanyes plenes d'aigua s'escorren en els torrents; les planures embafades posen fi als pèlcs de llim, els ceps paren de nedar en els llacs impertinents.

Els blats s'aixequen, si poden, adormits entre roselles, per donar uns pistils blancs al Sol, i airejar espigues; els llegums fets a patir, se carreguen de tavelles; ara que és tou és bon hora pel minar de les formigues.

Si no fós curta de gènit la fè dels nostres majors, cauria de l'escambell ple de molces aigualides el Sant Pere Regalat qui ha estrenat la Primavera.

Aquest any han d'obrir l'ull els nostres agricultors, que ell ha dit sense immutar-se la més gran de les mentides posant-se els quaranta dies no al davant, sinó al darrera.

**II
EL PAPA**

Tot-hom està persuadit de que al terme de la guerra les tisores diplomàtiques tallaran a discreció: veurem grans trasbals de fites, veurem mapes en desferra d'encant, fugint destronats de l'escola i el saló.

El Papa té la pò al còs pel demà; sab del ahí, sab que aquesi brugi mundial té el pap ple de novitats; li agraden els macarrons, no el caldó garibaldí, la mitja podria escorre's pel punt teutó o dels aliats.

Li agrada l'actual ergástula d'un perfum de pagania, ampla, rica, verda, plàcida; li agrada la marfegueta que ha donat palles a totes les devotes influents.

—Porti la marfega aquí, per bé de l'hipocresia; que hi trobarà palla nova; vingui a fer-nos la traveta; aquí ens sobra de cortesos lo que'ns falta de valents.

J. COSTA I POMÉS

PORTUGAL

CREIEM que deu haver sonat per a tot el món una hora de tragedia. La guerra europea, que ja era nomenada la guerra gran, s'engrandeix encara. I en un deis reconcs d'Europa on la guerra internacional no ha arribat, esclata la revolució. Anys de 1914 i 1915! La voxifra és tota roja i degota sang damunt l'història!

Portugal, la nació germana, ha passat altra vegada per les convulsions violentes d'un moviment revolucionari. Val a dir que, d'ençà de la revolució que enfonsà el trono dels Bragances, cap moviment polític lusità havia estat tan just com el de la passada setmana. El govern del general Pimenta Castro, era un cas evident de dictadura. Pimenta havia volgut fer sota la República una cosa semblant al que feu Joao Franco sota la monarquia. I novament s'ha demostrat que, en els pobles que no han perdut la dignitat i la virilitat, la dictadura és el camí dret de la revolució.

Respecte al moviment de la darrera setmana, no podem tenir més que paraules de lloança per els polítics republicans i per el poble portuguès. Però hem de deplorar fonament les lluites intestines i les rivalitats personals entre els republicans que han enfeblit la República gloriosament proclamada i han fet possible períodes de dictadura militar com el d'aquests últims mesos.

Encara són a temps d'esmenar-se els republicans de Portugal. Es d'esperar que els esdeveniments dels mesos darrers els hauran mostrat els perills gravíssims de la seva conducta i hauran posat seny. L'amor a la república i a la patria lusitana ha d'ofegar en ells totes les menudes qüestions partidistes i personals. Ara s'ha constituït un ministeri

d'alçada, que ve a representar la reconciliació i la col·laboració de tots els republicans en la difícil tasca que ha de realitzar el govern. Que tots els homes i tots els partits sàpiguen, doncs, ésser dignes de l'hora.

* * *

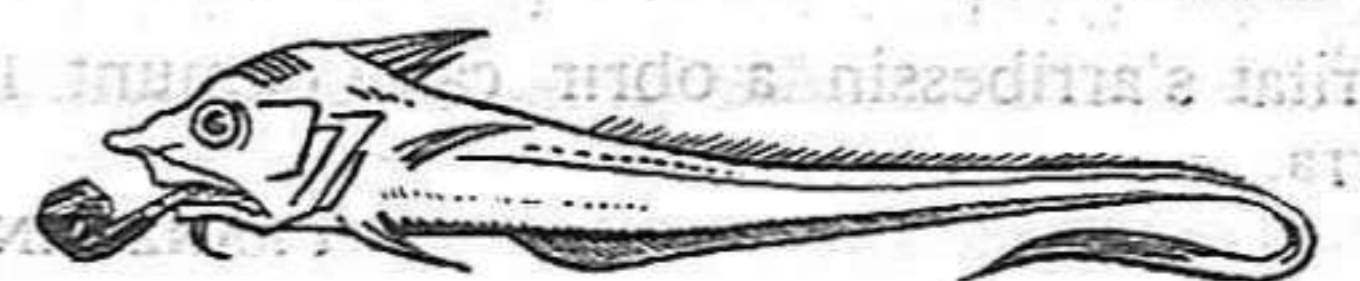
Amb ocasió del darrer moviment revolucionari portuguès, s'ha produït a Espanya un fenomen realment alarmant. Com obeint a una consigna, un gran nombre de periòdics demanen la intervenció militar espanyola. Això, després de la hipòcrita i estúpida campanya iberista (!) que ve fent-se d'un temps ençà, vol dir que en el cervell febro-senc de Don Quixot, està germinant l'idea de la conquesta de Portugal. En aquests mesos de complicacions i cruentes lluites, quan tot Europa és una flamarada de guerra, Don Quixot està rumiant que pot-ser li fóra possible reconstituir l'unitat peninsular per l'anexió de Portugal, tornant a la situació d'abans de 1640.

L'idea de l'anexió de Portugal a Espanya va fent camí. El perill hi és. Aqueixa anexió fóra una bogeria i un crim. Però tot és de témer d'uns polítics i d'un poble que no tenen enteniment.

Cal que's treballi sense perdre temps, en contra del boig plan que està delineant-se.

L'haver enviat el govern de Madrid tota una esquadra a Lisboa, demostra que en les altes esferes es pensa també en l'intervenció. Es urgent donar el crit d'alarma. Catalunya sobre tot, s'ha de posar en peu. Els republicans i els catalanistes han de preparar-se a escometre l'ombra del comte-duc d'Olivares que està planejant-se pels carrers de Madrid.

FULMEN

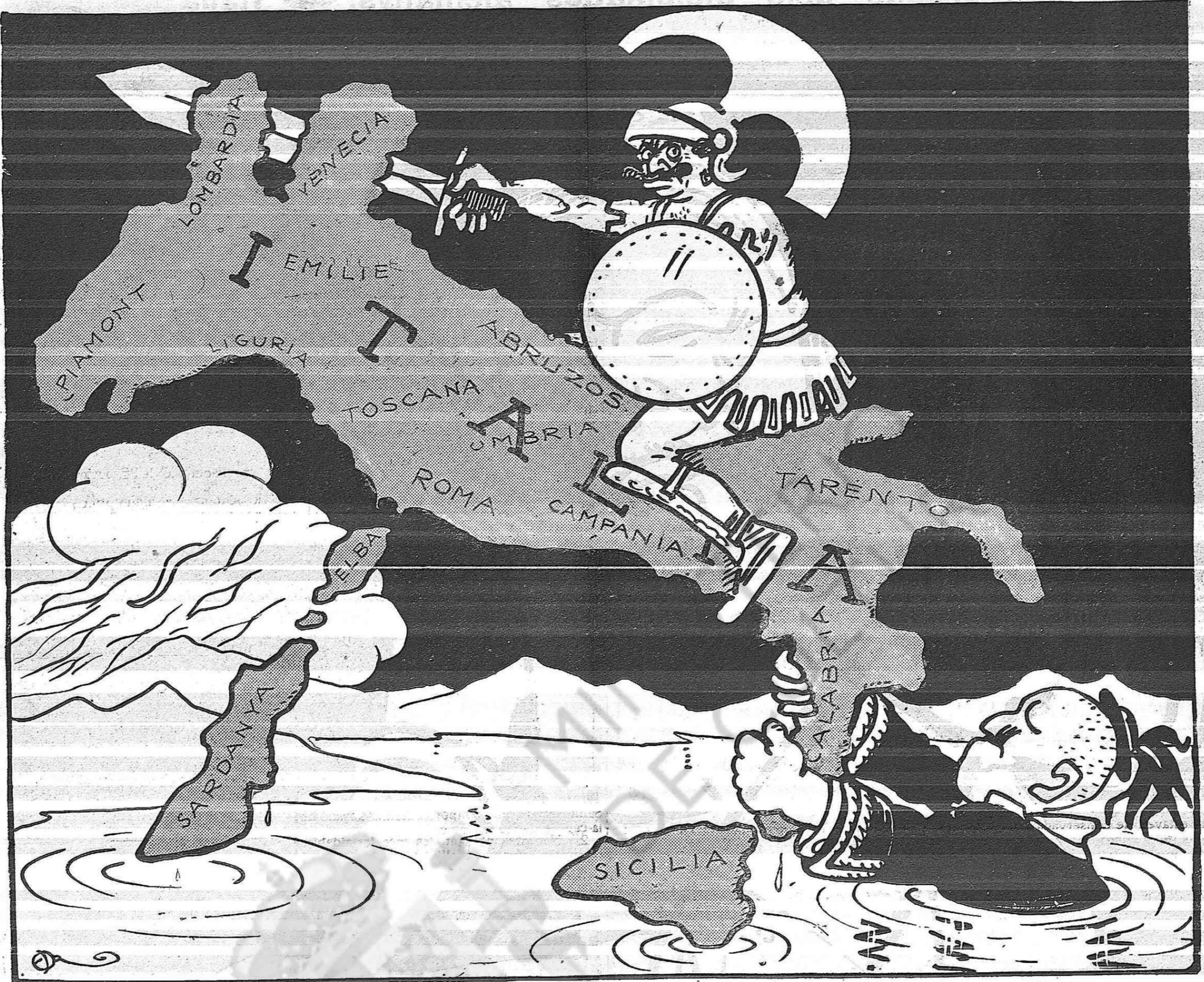

El fracàs dels diplomàtics alemanys, a Italia

En Bülow.—Vatua el món dolent!... Té, se m'ha negat l'all-i-oli!...

Avanti figliuoli!

—Amunt!... Amunt i crits
al costat de la França,
que és jorn de deslliurança
pels pobles oprimits!

Lo que Nostre Senyor va dir-me

Veient que ni la Creu Roja,
ni els savis del continent,
ni el tribunal de La Haya,
ni la Lliga del Progrés,
pesi als seus nobles esforços,
han conseguit posar un fre
a aquesta estúpida guerra
que des de l'agost darrer
inunda de sang l'Europa,
vaig dirigir-me al bon Déu
i molt compungit vaig dir-li:
— Gran Senyor, que des del cel
dirigiu aquest tinglado
que té per nom Univers,
per què, vos que podeu fer-ho,
no publiquen un decret
posant terme a aquesta guerra?...
¿Què esteu pensant? ¿Què espereu?
¿No us afligeix lo que passa?
¿No us commouen els gemecs
de les mares desvalgudes
i dels orfes ignocents?...
Ja ha durat prou la tragedia!...
Feu us del vostre poder
i maneueu que'l teló baixi,
prompte, demà... avui mateix!...
— Nostre Senyor va somriure
i mirant-me amablement,
va respondre'm:
— Agraeixo

el bondados interès
que inspira la teva instància,
mes dec dir-te, home inexpert,
que tot això que jo ja fa temps,
i no una vegada sola,
sinó vint, cinquanta, cent.
La guerra!... És clar que és horrible,
és clar que'l cor s'oprimeix
contemplant tantes tragedies;
però jo, desde aquí al cel,
haig de pensar moltes coses
i haig d'escoltar moltes veus.
Varies voltes l'he tinguda
l'idea de parà en sec
aquesta lluita salvatge,
però, encara el meu intent
no trascendeix a la terra,
¿sabs tu lo que succeeix?
Que les peticions en contra
arriben aquí a milers.
«Senyor, no acabeu la guerra,
em diu un: el meu comerç
sufriria un dany gravíssim.»
«Senyor, diu un altre, feu
que la cosa duri força,
que en cada cavall que venc
m'hi queden vuitanta duros,
i n'he venut ja noucents.»
«Senyor, que haig d'enviar a fora
cent mil cinturons de pell
i si ve la pau, me'ls deixen.»
«Senyor, no'm desbarateu

el negoci de patates
que estic fent amb l'estranger.»
I entre aqueixes tendres súpliques
i els espectaculars que veig
en el rojos camps d'Europa,
vacil·la el meu pensament,
penso en els pobres que moren,
en els que venen fusells,
en la viuda desolada,
en el viu que s'enriqueix,
calculo el pro, peso el contra
i a l'últim... no sé què fer.—

Gent de bon cor, pacifistes,
filàntrops de tot arreu,
si la pau no brilla encara,
aquí teniu el perquè.

C. GUMA

Curiositats de la guerra

COM FUNCIONEN ELS TORPEUS

El torpeu automòbil, que està jugant un paper tan important en la guerra actual, data d'uns quaranta anys. El seu inventor fou un oficial de la marina austriaca en 1864; però,

posteriorment, Robert Whitehead, va fer modificacions tan importants en l'aparell, que pot dir-se va ésser el verdader inventor.

Whitehead, en lloc del vapor que movia el torpeu primitiu, va emplear l'aire comprimit. Son aparell tenia tres metres de llarg, trentacinc d'ample, vuit kilograms d'explosiu i una velocitat de sis o set nusos, amb la que caminava una distancia d'uns 640 metres.

Els torpeus d'avui tenen l'aspecte d'un tubo periform d'acer, quines dimensions són sis metres de llongitud, per 53 centímetres d'ample. Pesen 1.400 kilograms i costen uns 10.000 francs (a 10 francs el kilo aproximadament).

Quan se veu un torpeu no és possible endevinar el meravellós mecanisme que conté en son interior. Conté diversos compartiments que són el con de càrrega, la cambra d'aire comprimit, la dels reguladors, la de les màquines, el con posterior i la qua.

El con de càrrega, està ple d'un explosiu que acostuma a ésser fulmicotó humit, dintre del que hi ha un tubo amb fulmicotó sec. Aquest, al esclatar, per el cop, fa encendre l'altre. Els torpeus moderns acostumen a portar uns cent kilos d'explosiu.

La cambra d'aire comprimit conté de 200 a 350 litres de gas a 150 atmòsferes.

¡RESSURREXIT!

Garibaldi: Buon giorno, cari fratelli!... Non mi aspettavi?... Ecco-mi quà!